

شیوه صحیح مصرف داروهای

موضعی و پوستی

فرم شماره ۲- آموزش به بیمار و خانواده

مراقبت های پس از ترخیص

شماره پرونده:			نام خانوادگی:
نام:	بخش:	پزشک معالج:	
	اتاق:		
	تخت:		
نام پدر:	تاریخ تولد:	تشخیص (علت بستری):	تاریخ پذیرش:
	جنس: ☐ زن ☐ مرد		

بیمار محترم ضمن آرزوی سلامتی برای شما شایسته است که پس از ترخیص از بیمارستان موارد زیر را به دقت مطالعه و اقدام نمایید:

مراقبت در منزل :

- اشکال دارویی موضعی (پوستی و مخاطی) شامل پمادها، کرم ها، خمیرها، ژل ها، کف ها، لوسیون ها و پچ ها هستند.
- **پماد:** چرب ترین نوع اشکال پوستی است که به دلیل چربی بالا اثر خوبی روی پوست در برابر از دست دادن رطوبت ایجاد می کند. پمادها چرب بوده و به راحتی با آب شسته نمی شوند و برای زخم ها و یا سطوح دارای ترشح زیاد مناسب نمی باشند.
- پمادها نسبت به کرم های موضعی ظاهر چرب تری دارند و از جمله خصوصیات پمادهای موضعی این است که می توانند برای مدت طولانی تری ماده دارویی را در تماس با پوست نگهدارند.
- **کرم:** به انواع امولسیون های روغن در آب و آب در روغن تقسیم می شوند. پایه کرم قابلیت نفوذ مناسبی درون پوست دارد، لذا در مورد داروهایی که نفوذ آنها به پوست مهم است کاربرد دارد. کرم هایی که به شکل امولسیون روغن در آب هستند به راحتی با آب شسته می شوند.
- **خمیر:** حجم زیاد ماده جامد در خمیرها، سبب سختی بیشتر آنها نسبت به پمادها می شود. خمیردندان ها در این دسته قرار می گیرند.
- **ژل:** وقتی پایه چرب قابل استفاده نباشد به کار می رود. مثلاً در شرایطی که دارو رسانی به پوست مورد نظر پزشک باشد پایه چرب مانع از جذب مناسب دارو می گردد و لذا از ژل که پایه محلول در آب دارد استفاده می شود.
- **کف:** بیشتر جهت دارو رسانی مواد ضد عفونی کننده و یا دارو رسانی به پوست سر، به کار می رود.
- **لوسیون:** به شکل دارویی مایعی گفته می شود که در آن مواد پودر شده نرم و نامحلول در یک حامل مایع پراکنده شده اند. لوسیون های موضعی پس از مالیده شدن بر روی موضع به سرعت خشک شده و لایه نازکی از ماده موثر دارویی خود را روی پوست باقی می گذارند.
- در مواقعی که مالیدن یک فرآورده دارویی موضعی بر روی نواحی وسیعی از پوست لازم است. با استفاده از لوسیون ها می توان تمام نواحی مورد نظر پوست را بطور یکنواخت با لایه نازکی از فرآورده ها پوشاند. از آنجائیکه لوسیون های تمایل به رسوب دارند حتماً باید آنها را پیش از مصرف به خوبی تکان داده تا ذرات جامد آنها به حالت معلق در آمده و یک مخلوط دارای پراکندگی یکنواخت بوجود آورند. جهت استعمال موضعی لوسیون ها عموماً توصیه می شود که به جای مالیدن آنها بر روی پوست، آنها را به نرمی و به کمک یک قطعه پنبه بهداشتی به نواحی مورد نظر پوست تماس داد .
- **لینیمان:** بالم نیز نامیده می شود. به لحاظ قوام شبیه لوسیون می باشد. تفاوت آن با لوسیون این است که کاربرد آن می بایست همراه با ما موضع باشد. معمولاً برای کاهش درد و یا گرفتگی عضلات به کار می رود. در آنها محلول هایی نظیر استون یا الکل وجود دارد که تبخیر می شود و ماده دارویی نظیر متیل سالیسیلات در موضع باقی می ماند.
- **پچ:** پچ ها اشکال دارویی هستند که به صورت چسب مدت زمان مشخصی روی پوست چسبانیده شده و اثرات سیستمیک (عمومی) ایجاد می نمایند در صورتی که به دلیل رطوبت زیاد و یا هر دلیل دیگری پیش از موعد مقرر پچ از پوست جدا شده و قابلیت چسبیدن به بدن را از دست بدهد دیگر قابل استفاده نخواهد بود.
- روش استفاده از پچ پوستی
- ۱- محل چسباندن پچ درون بروشور دارو ذکر شده است. در این مورد می توانید با دکتر داروساز نیز مشورت نمایید.
- ۲- هرگز پچ را روی پوست خراشیده یا آسیب دیده بکار نبرید.
- ۳- هرگز پچ را روی چین های پوست یا محل هایی که لباس تنگ می پوشید استفاده نکنید. در صورتی که در دراز مدت از چنین فرآورده های دارویی استفاده می کنید محل چسباندن آن را تغییر دهید.
- ۴- هنگام چسباندن پچ باید دست های شما تمیز و خشک باشد.
- ۵- محل چسباندن پچ را تمیز و خشک نمایید.
- ۶- پچ را از بسته بندی خارج کنید. دقت نمایید دست شما با سمتی که دارو دارد تماس پیدا نکند.
- ۷- پچ را روی پوست قرار داده و محکم فشار دهید، لبه های آن را مالش دهید تا کامل بچسبد.
- ۸- بر اساس دستورالعمل ذکر شده در بروشور، پچ را پس از مصرف از پوست جدا کنید.